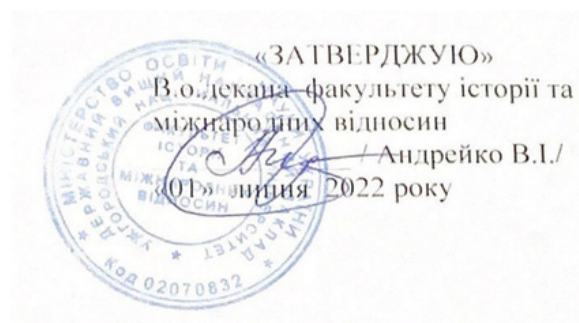

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
Кафедра бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СТВОРЕННЯ НОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Рівень вищої освіти	Перший
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Освітня програма	Менеджмент
Статус дисципліни	Вибіркова
Мова навчання	Українська

Робоча програма навчальної дисципліни «**Створення нових підприємств**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **07 Управління та адміністрування** спеціальності **073 Менеджмент** освітньої програми **Менеджмент**.

Укладач:

Дюгованець Олесь Михайлівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні *кафедри бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту*

протокол № 12 від «30» червня 2022 р.

Завідувач кафедри _____ Дюгованець О.М.

Схвалено науково-методичною комісією *факультету історії та міжнародних відносин*

протокол № 9 від «01» липня 2022 р.

Голова науково-методичної комісії _____ Мишко С.А.

© Дюгованець О.М., 2022 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2022 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	2-й	2-й
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4	3-й	3-й
	Лекції:	
	36	10
	Практичні (семінарські):	
	24	6
Вид підсумкового контролю: екзамен	Лабораторні:	
	–	–
Форма підсумкового контролю: усний контроль	Самостійна робота:	
	60	104

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Створення нових підприємств» є формування у майбутніх менеджерів системи спеціальних знань та практичних навичок щодо розуміння організації, управління процесом реалізації, економічного обґрунтування ефективності та забезпечення успішного функціонування новоутвореного підприємства (стартапу), а також набуття необхідних практичних навичок і вмінь з його маркетингового, організаційного планування та фінансового обґрунтування шляхом використання сучасного інструментарію управління інноваціями, менеджменту проєктів, бізнес-аналітики та бізнес-моделювання.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є стартап як форма ризикового підприємництва, пов'язана зі створення інноваційної форми підприємницької діяльності та управління розвитком новоствореного підприємства.

На досягнення зазначеної мети спрямовані такі **завдання** вивчення дисципліни студентами:

➤ *знати:*

- категоріальний апарат з інноваційного підприємництва, організації та управління стартапами;
- нормативно-законодавчу базу України, яка регулює інноваційну діяльність, зокрема щодо продукування та реалізації стартапів;
- економічну сутність та особливості стартапів, їх місце і роль в у сучасному бізнес-середовищі;
- особливості та етапи формування команди стартапу;
- методи генерування ідеї продукту та способи перевірки життєздатності ідеї;
- особливості бізнес-плану стартап-проекту;
- організаційні засади формування та реалізації стартапів;
- методи презентації стартапів зацікавленим сторонам і структуру презентації стартапу;
- бізнес-моделі реалізації стартапів;
- види і форми реалізації і фінансування новостворених підприємств;
- канали просування стартапів;
- методи, прийоми й показники оцінювання ефективності реалізації стартапів.

➤ *вміти:*

- застосувати отримані знання в практичній діяльності роботи менеджера;
- обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення та реалізації продукту для стартапу;
- генерувати креативні ідеї;
- оцінювати та обирати інноваційні ідеї для реалізації стартапу;
- формувати команду майбутнього підприємства;
- розподіляти ролі та функції між учасниками команди стартапу;
- обирати ефективні форми залучення капіталу;
- розробляти бізнес-модель стартапу;
- оцінювати клієнтів та аналізувати ринок стартап-проекту;
- презентувати бізнес-ідеї і власне стартап інвесторам, постачальникам і споживачам;
- правильно обирати цільову аудиторію та засоби комунікації;
- просувати проект в мережі Інтернет;
- розробляти бізнес-план стартап-проекту.

Відповідно до освітньої програми «**Менеджмент**», вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук (І1).

Загальні компетентності:

Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу (33)

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (34)

Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (36)

Здатність до адаптації та дії в новій ситуації (311)

Здатність генерувати нові ідеї (креативність) (312)

Цінування та повага різноманітності та мультикультурності (313)

Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) (315)

Спеціальні компетентності:

Здатність діяти соціально відповідально і свідомо. (С6)

Здатність планувати діяльність організації та управляти часом. (С8)

Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань (С9)

Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення. (С12)

Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності. (С13)

Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності. (С14)

Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички. (С15)

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Створення нових підприємств» пов'язана з низкою дисциплін, що вивчалися студентами раніше (попередні зв'язки), вивчаються паралельно (супутні зв'язки), а також надає базові знання для наступного вивчення фундаментальних дисциплін, котрі будуть вивчатися пізніше (перспективні).

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Створення нових підприємств» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

Шифр 1.9 за ОП Основи підприємництва та ринкової економіки

Шифр 1.11 за ОП Макроекономіка

Шифр 1.12 за ОП Мікроекономіка

Шифр 1.16 за ОП Аналіз господарської діяльності підприємства

Шифр 1.17 за ОП Основи менеджменту

Шифр 1.18 за ОП Методи менеджменту та адміністрування

Шифр 1.19 за ОП Маркетинг

Шифр 1.23 за ОП Економіка та фінанси підприємства

Шифр 1.24 за ОП Податкова система і податки

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Менеджмент», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства	P3
Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.	P5
Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації	P8
Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи	P9
Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації	P11
Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації	P12
Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами	P13
Ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації	P14
Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.	P15
Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним	P16
Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера	P17

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Створення нових підприємств**»:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати знання теорій, методів і функцій основ менеджменту та підприємницької діяльності, сучасних концепцій лідерства та ролі учасників команди у створення нового підприємства	P3
Описувати зміст функціональних сфер діяльності новоутвореного підприємства, здійснювати аналіз внутрішнього та зовнішнього середовища, описувати і досліджувати сферу реалізації стартапу	P5
Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності новоутвореного підприємства	P8
Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи	P9
Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах стартап-діяльності	P11
Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування новоутвореного проекту у результаті планування бізнес-діяльності	P12
Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами	P13
Ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації в умовах непередбачуваних обставин (коронакриза, війна) та під впливом чинників внутрішнього та зовнішнього середовища	P14
Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності	P15
Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним	P16
Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера з метою презентування власної бізнес-ідеї стартап-проекту	P17

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Методи навчання: лекції, практичні (семінарські) заняття, дискусія, тренінгове заняття, ситуаційні вправи, виконання індивідуального стартап-проекту, вирішення практичних задач і ситуацій, творчі завдання, консультації, самостійна робота.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми та методи контролю: 1) форми поточного контролю: усне опитування; участь у дискусії; розгляд проблемних ситуацій; виступ на семінарських заняттях; підготовка тематичної доповіді, есе чи презентації; підготовка і презентація творчого індивідуального завдання тощо; 2) форма модульного контролю: письмова/усна контрольна робота; письмове тестування з теми (модулю); 3) форма підсумкового семестрового контролю: усний іспит.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять (включає, в тому числі, перевірку якості підготовки завдань, які винесені на самостійне вивчення та виконання) і має на меті перевірку рівня підготовленості студента.

Модульний контроль – процедура визначення рівня засвоєння студентом навчального матеріалу відповідної дисципліни. Модульний контроль з дисципліни «**Створення нових підприємств**» проводиться у письмовій (або усній) формі. Кількість модульних контрольних

робіт на дисципліну – 1, який складається з двох змістовних модулів. Форма модульного контролю: тести і/або письмове завдання.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання. Завданням підсумкового контролю є перевірка глибини засвоєння студентом програмного матеріалу дисципліни, логіки та взаємозв'язків між окремими її розділами, здатність творчого використання набутих знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми, що впливає зі змісту дисципліни тощо. Підсумковий контроль з дисципліни «**Створення нових підприємств**» проводиться у формі екзамену. Форма підсумкового семестрового контролю: усні запитання і завдання згідно розроблених екзаменаційних білетів.

Оцінка знань, умінь і практичних навичок студента з навчальної дисципліни «**Створення нових підприємств**» здійснюється відповідно до графіку (табл. 5.1).

Таблиця 5.1

Модуль 1, 3 курс, 5 семестр
Поточний контроль за змістовим модулем №1
Поточний контроль за змістовим модулем №2
Підсумковий контроль за семестр: екзамен

Студенти вивчають дисципліну «**Створення нових підприємств**» протягом одного семестру, тобто один модуль, який складається з двох змістовних модулів. Після виконання змістового модуля (відвідування лекцій, практичних занять і виконання самостійної та індивідуальної роботи) здійснюється поточний контроль – модульна контрольна робота.

Таблиця 5.2

	Модульна контрольна робота	Оцінка за роботу на практичних заняттях	Самостійна та індивідуальна робота студента	Всього
ЗМ №1	40 балів	42 балів	18 балів	100 балів
ЗМ №2	40 балів	42 балів	18 балів	100 балів
<i>Екзамен (2 семестр) Середня арифметична сума ЗМ №1 і ЗМ №2</i>				<i>100 балів</i>

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Поточне та підсумкове оцінювання знань студентів здійснюється за **100 бальною системою за кожний модуль**. З цих 100 балів 40%, тобто **40 балів відводиться на оцінювання модульних контролів**. Решта **60 балів** також виставляє викладач на підставі результатів перевірки рівня засвоєння теоретичного матеріалу дисципліни (теоретичний компонент оцінки, який складається з сумарних результатів проведених викладачем опитувань студентів і контрольних робіт) та індивідуальної роботи студента (практичний компонент – есе, індивідуальне завдання чи презентація тощо). Теоретична компонента оцінюється в **42 бали**, а практична – **18 балів**.

Семестрова оцінка виставляється або за результатом модульного контролю (наприклад, студент за результатом модульного контролю набрав 75 (за шкалою ECTS – «С» – за розширеною національною шкалою – «добре»), **або підсумкового контролю** (екзамен).

Студент, який у результаті поточного оцінювання, або підсумкового контролю за змістовними модулями отримав більше **60 балів і отриманий бал його влаштовує**, має право не складати іспит із дисципліни. У такому випадку в заліково-екзаменаційну відомість заноситься загальна підсумкова оцінка. При умові, що студент(ка) хоче покращити підсумкову оцінку за модуль з дисципліни, він (вона) має складати екзамен.

Таблиця 5.3

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота	Модульна контрольна робота	Сума
Модуль 1, 3 семестр		

Змістовий модуль № 1 (50 балів)						Індивідуальна робота	Модульний контроль № 1	
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	18 балів	Теми 1-6	100 балів
7	7	7	7	7	7	60 балів	40 балів	
Змістовий модуль № 2 (50 балів)						Індивідуальна робота	Модульний контроль № 2	
Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	Тема 11	Тема 12	18 балів	Теми 7-12	100 балів
7	7	7	7	7	7	60 балів	40 балів	
<i>Підсумковий контроль: екзамен 100 балів</i>								

Поточне оцінювання за два змістовні модулі здійснюється за трьома складовими:

- контроль систематичності й активності роботи студента протягом семестру (**42 бали**);
- контроль самостійної та індивідуальної роботи (**18 балів**);
- контроль за виконанням модульного завдання (**40 балів**).

Оцінювання модульних завдань. Після виконання програми змістового модулю у визначений деканатом термін здійснюється **поточний модульний контроль у письмовій, усній чи письмово-усній формі** (залежно від очного або заочного формату навчання), який оцінюється у межах від **1 до 40 балів**. Якщо з об'єктивних причин студент не пройшов модульний контроль у визначений термін, то він має право з дозволу деканату пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумкове оцінювання здійснюється у формі екзамену. До них допускаються всі студенти, за виключенням тих, які не виконали елементи навчального плану.

Студент, який в результаті підсумкового оцінювання отримав менше **60 балів зобов'язаний** складати екзамен із дисципліни. У разі, коли відповіді студента під час іспиту оцінені менш ніж **60 балів**, він (вона) рахується такими, що не здали підсумковий контроль. При цьому результати поточного контролю не враховуються.

Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за шкалою, наведеною в таблиці 5.4:

Таблиця 5.4

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінювання самостійної роботи – підготовки і захисту індивідуальних видів робіт (доповідей) та анотованих аналітичних оглядів наукових статей і публікацій у періодичних виданнях, а також монографіях і збірниках наукових праць тощо. **Оцінка за будь-який вид**

самостійної роботи складається з трьох складових: 1) актуальна тематика обраної теми, 2) впевнений захист, 3) відслідковуються власні думки і аргументація позиції – така робота заслуговує на **9 балів**. Студент має можливість протягом кожного змістовного модулю підготувати по два індивідуальні завдання (доповіді) із захистом. Оцінювання індивідуальної (самостійної) роботи здійснюється у кожному змістовному модулі.

Модульний контроль та екзамен приймаються у письмо-усній формі, для чого розробляються варіанти завдань та екзаменаційні білети.

Таблиця 5.5

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Змістовний модуль 1		Змістовний модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	6×7 балів	42	6×7 балів	42
Письмове тестування при тематичному оцінюванні*				
Презентація, есе, індивідуальне завдання (+1 год до практичних занять)	2	18	2	18
Модульна контрольна робота	1	40	1	50
Разом		100		100

* можливий вид діяльності здобувача у випадку дистанційного навчання (тестові завдання на платформі Moodle)

Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Зазначається система вимог, які викладач ставить перед студентом:

1) правила відвідування занять (як лекцій, так і практичних):

Відвідування занять є вільним, бали за присутність на лекція та практичних заняттях не додаються. Втім, вагома частина рейтингу студента формується через активну участь у заходах на практичних заняттях, а саме у підготовці до семінарського заняття, вирішенні поставлених завдань, участі в дискусіях та обговореннях, аналізі конкретних ситуацій, груповій та індивідуальній роботі. Тому пропуск практичного заняття не дає можливість отримати студенту бали у семестровий рейтинг. Студент, який систематично не відвідував лекції та/або практичні заняття не має можливість отримати семестрову оцінку автоматом та не може претендувати на оцінку відмінно.

2) правила поведінки на заняттях (активність, підготовка коротких доповідей чи текстів, відключення телефонів, використання засобів зв'язку для пошуку інформації в інтернеті, увімкнена камера на засобі зв'язку у разі проведення заняття онлайн). Дотримання норм етичної поведінки визначених у Етичному Кодексі ДВНЗ "УжНУ";

3) правила відповідей на практичних заняття та захисту індивідуальних і/або творчих робіт: чіткість та аргументованість відповідей на запитання, представлення сучасного аналітичного матеріалу;

4) правила призначення заохочувальних та штрафних балів: на розсуд викладача заохочувальні бали можуть бути отримані за додаткове проходження онлайн курсів¹, наукову активність, штрафні бали передбачаються за несвоєчасну здачу (більш, ніж на 1 тиждень) індивідуального завдання;

5) політика дедлайнів та перескладань: видаючи кожне завдання викладач встановлює дедлайн; тести, МКР, експрес-опитування здаються лише у призначений день, перескладати

¹ Можливість зарахування 1 сертифікату проходження онлайн курсів Coursera або Prometheus за відповідною тематикою (заздалегідь узгодженою із викладачем) з отримання бонусних балів (але не більше 10 балів).

мають можливість лише ті студенти, що пропустили заняття з поважної причини. Якщо контрольні заходи пропущені з поважних причин (хвороба або вагомі життєві обставини), студенту надається можливість додатково скласти контрольне завдання протягом найближчого тижня. В разі порушення термінів і невиконання завдання з неповажних причин, студент не допускається до складання екзамену в основну сесію.

б) політика щодо академічної доброчесності: необхідним під час виконання завдань з дисципліни є дотримання політики та принципів академічної доброчесності, які, у тому числі викладено у Положенні про академічну доброчесність в "Ужгородському національному університеті" та Етичному Кодексі ДВНЗ "УжНУ". Індивідуальні та практичні завдання можуть перевірятись на наявність запозичень без належних на них посилань (плагіату).

Особливості використання засобів діагностики та контролю за умов дистанційного навчання

В умовах використання формату онлайн-навчання (дистанційного навчання) із застосуванням корпоративної мережі Google Meet названі засоби, методи і форми визначаються за домовленістю зі студентським колективом і, в залежності від зручного виду взаємодії, застосовуються з допомогою існуючих функцій групових чатів та відео-конференцій.

Для ефективного засвоєння тематики є можливість демонстрації необхідних матеріалів на робочому столі комп'ютерного технічного засобу під час занять і семінарів. Зокрема, у разі потреби, під час онлайн-заняття можна надати доступ до свого екрану, щоб показати презентації або іншу тематичну інформацію на робочому столі.

Планування лекційних і семінарських занять, модульних контрольних робіт, звітування за індивідуальну та іншу передбачену програмою роботу зі студентами, а також підсумкова перевірка знань у формі іспиту здійснюється заздалегідь за допомогою прив'язки до гугл-календаря. Синхронізація запланованих заходів виконується автоматично на всіх зручних для їх проведення пристроях.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

Змістовий модуль 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СТВОРЕННЯ НОВИХ ПІДПРИЄМСТВ (СТАРТАПІВ)

Тема 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗРОБКИ НОВОУТВОРЕНИХ ПІДПРИЄМСТВ (СТАРТАПІВ) ЯК ІННОВАЦІЙНОЇ ФОРМИ ПІДПРИЄМНИЦТВА

1. Інноваційне підприємництво: сутність та перспективи розвитку
2. Стартап як інноваційний формат започаткування бізнесу
3. Місце стартапів у сучасному бізнес-середовищі
4. Складові стартап екосистеми. Огляд стартап екосистеми України.
5. Основні проблеми та перспективи розвитку ринку стартапів в Україні

Тема 2. СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ СТАРТАП-ПРОЕКТІВ

1. Історія виникнення, зміст та специфіка стартапу.
2. Відмінності стартапів від традиційного підприємництва
3. Стадії розвитку стартапу.
4. Особливості реалізації стартапу як інноваційного проекту.
5. Краці історії створення стартапів

Тема 3. СТАДІЇ ЖИТТЄВОГО ЦИКЛУ І ФІНАНСУВАННЯ СТАРТАПІВ

1. Форми і джерела фінансування інвестиційних проектів.
2. Етапи фінансування стартапів. Джерела інвестування в стартап-проекти
3. Методи оцінювання вартості та інвестиційної привабливості стартапів
4. Особливості співпраці з інвесторами стартапу

Тема 4. РОЗРОБКА ПРОДУКТУ ДЛЯ СТАРТАПУ

1. Створення бізнес-ідеї та стартапу
2. Генерування ідеї продукту.
3. Методи і способи перевірки життєздатності ідеї.
4. Мінімальний життєздатний продукт, типи та етапи його створення
5. Методи реалізації процесу розробки продукту стартапу

Тема 5. БІЗНЕС-МОДЕЛЬ СТАРТАПУ

1. Сутність бізнес-моделі.
2. Структура бізнес-моделі.
3. Види бізнес-моделей.
4. Методи дизайну бізнес-моделі

Тема 6. ФОРМУВАННЯ КОМАНДИ СТАРТАПУ. РОЛІ В КОМАНДІ СТАРТАПУ

1. Управління стартап-командами і партнери у бізнесі
2. Особливості та етапи формування команди стартапу.
3. Ролі та функції учасників команди стартапу.

4. Особливості функціонування стартап-команди на етапах розроблення стартап-проекту

Змістовий модуль 2

МАРКЕТИНГОВИЙ ТА БІЗНЕС-ПЛАН СТАРТАПУ. ПРЕЗЕНТАЦІЯ СТАРТАП-ПРОЕКТУ

Тема 7. МАРКЕТИНГОВЕ ПЛАНУВАННЯ СТАРТАПУ

1. Маркетинг стартапу та його етапи.
2. Оцінювання клієнтів стартапу.
3. Аналіз ринку стартап-проекту.
4. Бренд-менеджмент і позиціонування стартапу
5. Розробка маркетингової стратегії та плану маркетингу стартапу
6. Способи просування товару / послуги стартапу на ринок

Тема 8. СУЧАСНІ ІНСТРУМЕНТИ ПРОСУВАННЯ СТАРТАПІВ

1. Ключові канали інтернет-маркетингу для просування стартапу
2. Корисні сервіси для просування стартапів
3. Приклади сучасних інструментів для просування стартапів на міжнародному ринку

Тема 9. БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ СТАРТАПУ

1. Історія, сутність та необхідність складання бізнес-плану
1. Загальні вимоги до бізнес-плану. Класифікація бізнес-планів
2. Особливості та етапи розробки бізнес-плану стартапу
3. Структура бізнес-плану стартапу
4. Актуальні програми для бізнес-плану
5. Типові помилки під час складання бізнес-планів

Тема 10. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ СТАРТАПІВ

1. Особливості законодавчого регулювання діяльності стартап-компаній в Україні
2. Патентування у стартапі
3. Основні дореєстраційні питання: види діяльності, реєстрація і вибір системи оподаткування, засновники, внески до статкапіталу, розподіл часток
4. Вибір найменування підприємства
5. Установчі документи. Етап проведення зборів та прийняття рішень
6. Підготовка і подання документів на держреєстрацію
7. Реєстрація підприємства та завершення створення нового підприємства

Тема 11. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ СТАРТАПУ

1. Сучасні методики оцінки стартапів
2. Формальні і неформальні критерії оцінки стартапів
3. Показники ефективності стартап-проектів
4. Аналіз ризиків створення нового підприємства

Тема 12. ПРЕЗЕНТАЦІЯ СТАРТАПУ

1. Основні принципи і структура презентації стартапу.
2. Інвестиційна презентація стартапу
3. Основи та техніки публічних виступів.
4. Пітч стартапу
5. Приклади і поради для вдалого пітчінгу

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Форма навчання: денна				Форма навчання: заочна			
	Усього	у тому числі			Усього	у тому числі		
		лекції	практичні (семінарські)	самостійна робота		лекції	практичні	самостійна робота
Модуль 1								
Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти створення нових підприємств (стартапів)								
Тема 1. Теоретичні засади розробки новоутворених підприємств (стартапів) як інноваційної форми підприємництва	10	3	2	5	11	1	1	9
Тема 2. Сутність та особливості стартап-проектів	10	3	2	5	8	-		8
Тема 3. Стадії життєвого циклу і фінансування стартапів	10	3	2	5	11	1	1	9
Тема 4. Розробка продукту для стартапу	10	3	2	5	9	1	-	8
Тема 5. Бізнес-модель стартапу	10	3	2	5	11	1	1	9
Тема 6. Формування команди стартапу. Ролі в команді стартапу	10	3	2	5	10	1	-	9
Разом за модуль	60	18	12	30	60	5	3	52
Змістовий модуль 2. Маркетинговий та бізнес-план стартапу. Презентація стартап-проекту								
Тема 7. Маркетингове планування стартапу	10	3	2	5	11	1	1	9
Тема 8. Сучасні інструменти просування стартапів	10	3	2	5	8	-		8
Тема 9. Бізнес-планування стартапу	10	3	2	5	11	1	1	9
Тема 10. Організаційно-правові аспекти реалізації стартапів	10	3	2	5	9	1	-	8
Тема 11. Оцінка ефективності стартапу	10	3	2	5	11	1	1	9
Тема 12. Презентація стартапу	10	3	2	5	10	1	-	9
Разом за модуль	60	18	12	30	60	5	3	52
Разом за семестр	120	36	24	60	120	10	6	104

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Теоретичні засади розробки новоутворених підприємств (стартапів) як інноваційної форми підприємництва	2	-
2	Тема 2. Сутність та особливості стартап-проектів	2	2
3	Тема 3. Стадії життєвого циклу і фінансування стартапів	2	-
4	Тема 4. Розробка продукту для стартапу	2	-
5	Тема 5. Бізнес-модель стартапу	2	-
6	Тема 6. Формування команди стартапу. Ролі в команді стартапу	2	-
7	Тема 7. Маркетингове планування стартапу	2	2
8	Тема 8. Сучасні інструменти просування стартапів	2	-
9	Тема 9. Бізнес-планування стартапу	2	2
10	Тема 10. Організаційно-правові аспекти реалізації стартапів	2	-
11	Тема 11. Оцінка ефективності стартапу	2	-
12	Тема 12. Презентація стартапу	2	-
Разом		24	6

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Теоретичні засади розробки новоутворених підприємств (стартапів) як інноваційної форми підприємництва	5	9
2	Тема 2. Сутність та особливості стартап-проектів	5	8
3	Тема 3. Стадії життєвого циклу і фінансування стартапів	5	9
4	Тема 4. Розробка продукту для стартапу	5	8
5	Тема 5. Бізнес-модель стартапу	5	9
6	Тема 6. Формування команди стартапу. Ролі в команді стартапу	5	9
7	Тема 7. Маркетингове планування стартапу	5	9
8	Тема 8. Сучасні інструменти просування стартапів	5	8
9	Тема 9. Бізнес-планування стартапу	5	9
10	Тема 10. Організаційно-правові аспекти реалізації стартапів	5	8
11	Тема 11. Оцінка ефективності стартапу	5	9
12	Тема 12. Презентація стартапу	5	9
Разом		60	104

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Програмне забезпечення: інформаційні технології та засоби електронного навчання: Microsoft Office; Microsoft Excel; система електронного навчання Moodle; внутрішня корпоративна електронна пошта УжНУ; особистий кабінет викладача на основі відкритих медіа ресурсів корпорації Google тощо.

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення: наукова бібліотека та читальні зали УжНУ; віртуальне навчальне середовище Moodle; Googl Meet; навчальні і робочі навчальні плани; графіки навчального процесу; робоча програма та навчально-методичний комплекс дисципліни «Створення нових підприємств»; електронний конспект лекцій.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Гавриш О.А. Розробка стартап-проектів: Конспект лекцій: навч. посіб. / О. А. Гавриш, К. О. Бояринова, К. О. Копішинська; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 188 с.
2. Гавриш, О. А., Бояринова К. О., Копішинська К. О. Розробка стартап-проектів: практикум: навчальний посібник для студентів спеціальностей 151 - «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» та 152 - «Метрологія та інформаційно-вимірвальна техніка»; КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 116 с. URL: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/29450>.
3. Єрешко Ю.О. Менеджмент стартап-проектів: практикум [навч. посіб.] / Ю. О. Єрешко, І.М. Крейдич, О. А. Шевчук. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 100 с.
4. Колот А. М. Створення власного бізнесу: навч. посібник / А. М. Колот, Г. О. Швиданенко, та ін. К.: КНЕУ, 2017. 311 [1] с.
5. Котлубай В. О., Отливанська Г. А. Інноваційне підприємництво та управління стартап проектами. Economic evaluation of innovative solution: практикум. Одеса. 2021. 131 с.
6. Маркетинг стартап-проектів: навч. посіб. для усіх спеціальностей другого освітнього ступеню «магістр» / За заг. ред. С. О. Солнцева / С.О. Солнцев, О.В.Зозульов, Н. В. Юдіна, Т. О. Царьова, Н. В. Язвінська; Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 218 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/27437/1/Marketing_startup-project.pdf
7. Менеджмент стартап проектів: підручник для студентів технічних спеціальностей другого (магістерського) рівня вищої освіти / О. А. Гавриш, В. В. Дергачова, М. О. Кравченко та ін.; за заг. ред. О. А. Гавриша. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 337 с.
8. Сак Т.В. Тренінг-курс «Start-up»: курс лекцій. Луцьк: ВНУ імені Лесі Українки, 2022. 43 с.
9. Синицина Г.А., Рачкован О.Д. Основи бізнесу та підприємницької діяльності: конспект лекцій / Харків: ХДУХТ, 2019. 93 с.
10. Управління стартапами: підручник для здобувачів вищої освіти за економічними спеціальностями / О. А. Гавриш, К. О. Бояринова, М. О. Кравченко, К. О. Копішинська; за заг. ред. О. А. Гавриша. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Видавництво «Політехніка», 2020. 716 с.

Допоміжна література

1. Угніва С. Механізми успіху. Новое время. № 43, 22 листопада 2018. URL: <https://magazine.nv.ua/ukr/journal/3304-journal-no-43/mekhanizmi-uspikhu.html>
2. Yaloussikh V. Убедительная презентация стартапа для инвестора. Стартапы и бизнес в США: веб-сайт. URL: <http://www.theusaconsult.com/startup-presentation-investor>
3. Cutler K.-M. Lessons From A Study of Perfect Pitch Decks: VCs Spend An Average of 3 Minutes, 44 Seconds On Them. URL: <https://techcrunch.com/2015/06/08/lessons-from-a-study-of-perfect-pitch-decks-vcs-spend-an-average-of-3-minutes-44-seconds-on-them/#.7hq9kx:JuPQ>
4. EU Startup Monitor. Report. 2018. 36 p. URL: <http://startupmonitor.eu/EU-Startup-Monitor-2018-Report-WEB.pdf>.
5. Ferguson L. A Business Model for Success – and for Good : Interview with Neil Blumenthal. Tufts Now. 2019. April, 4. URL: <https://now.tufts.edu/articles/business-model-success-and-good>
6. Global startup Ecosystem Report (2017). Startup Genome. URL: <https://startupgenome.com/reports>
7. Ries E. The Startup Way: How Modern Companies Use Entrepreneurial Management to Transform Culture and Drive Long-Term Growth. N. Y.: Currency. 2017. 400 p.
8. Startup funding lifecycle. Launchopedia. URL: <https://fundingsage.com/startup-funding-rounds-and-the-funding-life-cycle/seed-stage>.
9. Startup funding lifecycle. Launchopedia. URL: <https://fundingsage.com/startup-funding-rounds-and-the-funding-life-cycle/seed-stage>.

10. Баб'ячок Р.І., Кульчицький І.І. Основні тенденції розвитку стартапів в Україні - проблеми, перешкоди і можливості. Аналітичний матеріал підготовлено у рамках проекту № 51321 «Посилення впливу громадськості на євроінтеграційні процеси у сфері науково-технічного та інноваційного розвитку України». 28 с. URL: <https://www.civic-synergy.org.ua/wp-content/uploads/2018/04/Osnovni-tendentsiyi-rozvytku-startapiv-v-Ukrayini-1-1.pdf>
11. Бизнес-модель: что это такое и почему о ней так много говорят. Startup Ukraine. Первый образовательный центр для предпринимателей: веб-сайт. URL: <http://startupukraine.com/blog/biznes-model-cto-eto-takoe-i-pochemu-onej-tak-mnogo-govoryat>
12. Бланк С., Дорф Б. Священна книга стартапера. Як збудувати успішну компанію. К.: Наш формат, 2019. 512 с. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=bxBBPejUmWI>
13. Бояринова К. О., Копішинська К. О. Особливості законодавчого регулювання діяльності стартап-компаній в Україні. Економічний вісник НТУУ «КПІ». 2017. № 14. URL: <http://ev.fmm.kpi.ua/article/view/108722/103670>.
14. Бояринова К. О., Копішинська К. О. Особливості законодавчого регулювання діяльності стартап-компаній в Україні. Економічний вісник НТУУ «КПІ». 2017. № 14. URL: <http://ev.fmm.kpi.ua/article/view/108722/103670>.
15. Вітліна М. О. Організаційні форми створення стартапів. Науково-дослідний інститут правового забезпечення інноваційного розвитку. URL: <http://ndipzir.org.ua/wp-content/uploads/2018/03/Vitlina.pdf>.
16. Войтко С.В. Управління проектами та стартапами в Індустрії 4.0: підручник / С.В. Войтко. Київ: КПІ ім. І. Сікорського, 2019. 200 с. URL: https://books.google.com.ua/books?id=k1afDwAAQBAJ&pg=PA5&hl=uk&source=gbs_toc_r&cad=3#v=onepage&q&f=false
17. Ворона Т. В. Стартап на мільйон. Як українці заробляють статки на технологіях [Текст] / [пер. з рос. Г. Сологуб]. Харків: Vivat, 2017. 223 с.
18. Державна реєстрація авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір. / Державна служба інтелектуальної власності України: веб-сайт. URL: http://sips.gov.ua/ua/copyright_registration.html.
19. Добрик Л. О. Фінансові умови розвитку інноваційного бізнес-середовища стартапів і традиційного бізнесу в Україні: загальні риси та відмінності. Ефективна економіка. 2017. № 4. URL : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5548>.
20. Дослідження розвитку екосистем в контексті реалізації стартапів в Україні. Наукова робота. Державний університет «Житомирська політехніка». URL: <https://ztu.edu.ua>.
21. Збанацький Д. Стартапи: юридичні та практичні аспекти. Ознайомча частина. Незалежний аудитор: веб-сайт. URL: http://n-auditor.com.ua/uk/component/na_archive/155?view=material.
22. Ідеї для стартапу: 7 незвичайних прикладів. MIND-ARTS. URL: <https://www.mind-arts.tech/ua/ideas-for-startups-7>.
23. Касич А. О., Джура А. М. Стартапи як форма підприємницької діяльності: поняття, значення, зарубіжний досвід. Інвестиції, практика та досвід. 2019. № 2. С.24-31.
24. Керрейру, Джон Дурна кров. Таємниці та брехні стартапу Кремнієвої долини [Текст] / Джон Керрейру ; з англ. пер. Любов Пилаєва. Київ :Bookchef, 2019. 461 с.
25. Копішинська К. О. Ключові засади формування команди стартап-проекту. Вісімнадцять економіко-правові дискусії: міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф., 30 травня 2017 р.: тези доповідей. URL: <http://www.spilnota.net.ua/ua/article/id-1875/>.
26. Копішинська К. О. Роль маркетингу в розвитку стартапів. Економіка, облік, фінанси, управління і право: теоретичні підходи та практичні аспекти розвитку: міжнар. наук.-практ. конф., 16 лютого 2019 р.: тези доповідей. У 4 ч. Полтава: ЦФЕНД, 2019. Ч. 4. 61 с. С. 7-8.
27. Кравченко М. О., Лаврова А. О. Аналіз підходів до бізнес-моделювання стартап-проектів. Актуальні проблеми економіки і управління. 2017. Вип. 11. URL: <http://ape.fmm.kpi.ua/article/view/102776/97859>.

28. Мельников А.М. Основи організації бізнесу: навч. посіб. / за заг. ред. А.М. Мельникова [А.М. Мельников, О.А. Коваленко, Н.Б. Пундяк] К.: «Центр учбової літератури», 2013. 200 с.
29. Назаренко І. Л., Обруч Г. В. Інноваційний розвиток підприємства: Конспект лекцій. Харків: УкрДУЗТ, 2021. Ч. 2. 62 с.
30. Норіцина Н. І. START-UP: створення та функціонування. Тренінг-курс: навч. посіб. / Н. І. Норіцина, В. М. Кужель. К.: КНЕУ, 2014. 300 с.
31. Організація та фінансування власного бізнесу : методичні рекомендації / Укл.: П.О. Нікіфоров, Є.В. Ткач. Чернівці: Чернівецьк. нац. ун-т. 2021. 56 с.
32. Педько А.Б. Основи підприємництва і бізнес-культури : навч. пос. / А.Б. Педько. К.: «Центр навчальної літератури», 2019. 168 с.
33. Пилипенко О. Українським проектам не вистачає посівних інвестицій – UAngel. URL: <https://www.imena.ua/blog/uangel-about-ua-startups/>
34. Підодвірна Ю. Як оформити стартап: юридична тяганина. Studway. URL: <http://studway.com.ua/startup-issue>.
35. Підодвірна Ю. Як оформити стартап: юридична тяганина. Studway: веб-сайт. URL: <http://studway.com.ua/startup-issue/>.
36. Райз, Ерік Стартап без помилок [Текст]: як сучасні підприємці використовують безперервні інновації задля створення радикально успішного бізнесу / Ерік Райз ; [пер. з англ. Олександрі Яцини]. Харків: Віват, 2016. 366 с.
37. Робул Ю. Управління стартапами. International Marketing Business Academy. URL: <https://imbacademy.com.ua>.
38. Савін М. Що таке стартап. FORBES Україна. URL: http://forbes.net.ua/ua/explain/startup_and_business/1363540-shcho-take-startap.
39. Стартап як дипломний проект: від ідеї до практичного втілення [Текст] / Неперервна професійна освіта: теорія і практика : науково-метод. журнал. 2020. Вип. 1. С. 49-54.
40. Стартапи як форма підприємницької діяльності: поняття, значення, зарубіжний досвід / А. О. Касич, А. М. Джура // Інвестиції: практика та досвід : науково-практичний журнал. 2019. № 2. С. 24-31.
41. Цвіркун Я. 7 головних кроків для створення інноваційного стартапу. Бізнес. 2019. 06.12. URL: <https://business.ua/blog/7920-7-golovnih-krokov-dlya-stvorenyya-innovatsijnogo-startapu>.
42. Чазов Е.В. Стартап как новая форма ведения бизнеса. Наукові праці НУХТ. 2013. № 52. С.122-128.
43. Чан К., Моборн Р. Стратегія Блакитного Океану. Як створити безхмарний ринковий простір і позбутися конкуренції / В. Чан Ким, Рене Моборн. Київ.: Книжковий Клуб "Клуб Сімейного Дозвілля", 2016. 384 с.
44. Швиданенко Г.О. Формування бізнес-моделі підприємства: навч. посіб. / Г.О. Швиданенко, Н.В. Ревуцька. К.: КНЕУ, 2013. 423 с.
45. Що таке стартап? Бізнес-UA. URL: <http://biznesua.com.ua/shho-take-startap>.

Інформаційні джерела:

1. Офіційний веб-портал парламенту України - <https://www.rada.gov.ua/>
2. Державне підприємство «Український інститут інтелектуальної власності» (Укрпатент) - <https://ukrpatent.org/uk>
3. Європейський патентний офіс - www.european-patent-office.org
4. Венчурний фонд. Daliz Finance: веб-сайт. URL: <http://daliz.com.ua/venchurnyj-fond>
5. YEP - мережа академічних стартап-інкубаторів - <http://www.yepworld.org/ua/about/>
6. Онлайн-платформа «Дія. Бізнес.» - <https://business.diiia.gov.ua/>
7. Український фонд стартапів - <https://usf.com.ua/>
8. Національна бібліотека ім. Вернадського (наукові ресурси) - <http://www.nbuv.gov.ua/node/1539>
9. <https://www.inc.com/startup> – сайт про стартапи.
10. <http://startupmanagement.org> – сайт з основних питань управління стартапами

Рекомендовані курси

1. Школа стартапів Y Combinator
https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+SS101+2021_T2/about
2. Як створити стартап
https://courses.prometheus.org.ua/courses/Prometheus/Startup101/2015_T2/about
3. Як будувати бізнес онлайн
https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+CXID101+2021_T1/about
4. Наука про освіту: Що повинен знати лідер освітнього стартапа
https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:PCSC+SL101+2019_T3/about
5. Почати бізнес. Креативна індустрія
<https://business.diia.gov.ua/courses/pocati-biznes-kreativna-industria>
6. Почати бізнес. Сфера технологій
<https://business.diia.gov.ua/courses/pocati-biznes-sfera-tehnologij>
7. 10 кроків для початку власної справи
<https://business.diia.gov.ua/courses/10-kroktiv-dla-pocatku-vlasnoi-spravi>
8. From idea to startup
<https://www.coursera.org/learn/startup-entrepreneurship-from-idea-to-startup?isNewUser=true&showOnboardingModal=1#syllabus>

Рекомендовані бізнес-книги

1. «Презентация. Уроки убеждения от лидера Apple» Кармин Галло
2. «Rework» Джейсон Фрайд, Дэвид Хайнемайер Хенссон
3. «Ангелы, драконы и стервятники» Саймон Экланд
4. «Бизнес с нуля. Метод Lean Startup для быстрого тестирования идей и выбора бизнес-модели» Ерік Райз
5. «Бизнес-модели. 55 лучших шаблонов» Олівер Гассман
6. «Быстрый старт. Проверенная методика запуска стартапа» Гай Кавасаки
7. «Від нуля до одиниці» Пітер Тіль
8. «Від хорошого до величного. Чому одні компанії здійснюють прорив, а інші ні» Джим Коллінз
9. «Дилема інноватора» Клейтон Крістенсен
10. «Книга Країна стартапів. Історія ізраїльського економічного дива» Ден Сенор, Сол Сингер
11. «Ніколи не їжте наодинці» Кіт Феррацці
12. «Пошук бізнес-моделі» Джон Маллінс, Ренді Комісар
13. «Сім звичок надзвичайно ефективних людей» Стівен Кові
14. «Стартап без бюджету» Майк Міхалович
15. «Стартап без помилок» Ерік Рис
16. «Стартап на \$100. Як перетворити хобі на бізнес» Кріс Гільбо
17. «Стартап, скейлап, скрюап. 42 інструменти для прискорення Lean- та Agile-розвитку бізнесу» Юрген Аппело
18. «Стартап. Священна книга стартапера» Стив Бланк, Боб Дорф
19. «Стартап» Гай Кавасаки
20. «Управление стартапом» Кэтрин Кэтлин и Джейна Мэтьюз

Рекомендовані фільми

1. «Атлант розправив плечі»
2. «Бойлерна»
3. «Далласький клуб покупців»
4. «Джобс. Історія спокуси»
5. «Дякую вам за паління»
6. «Корпорація»
7. «Людина, яка змінила все»
8. «Межа ризику»
9. «Пірати Кремнієвої долини»
10. «Соціальна мережа»
11. «Чистий гламур: Зліт і падіння Abercrombie & Finch»
12. «Засновник»
13. «Вовк з Волстріт»
14. «Мільярди»
15. «В гонитві за щастя»
16. «Як облаштована ІТ-столиця світу?»
17. «Джой»
18. «Проблекс геніальності»